

THEMA 1 Ondersteunen van houding en gedrag

- **BUDDY** De leerling krijgt **na overleg met de medeleerling** een **wisselende buddy in de eerste graad**.
- **LIJSTJE OP DE BANK** De leerling **van de eerste graad** krijgt een instructielijstje of pictogrammen op de bank met tips voor houding en gedrag (met leerling overleggen).
- **AANMOEDIGINGSKAART** De leerling van **de eerste en de tweede graad** krijgt een **tijdelijke** aanmoedigingskaart **met regelmatig wisselende werkpunten** om gewenst gedrag te bevorderen **die met de leerling samen worden afgesproken**. **Deze kaart wordt aan het begin van elke lopende week met de directie overlopen, en aan het einde van elke week met de klassenleraar geëvalueerd met een focus op wat goed ging.**
- **VERTROUWENSPERSOON** De leerling krijgt een vertrouwenspersoon **toegewezen: leerkracht of leerling van Helpende Harten**.

THEMA 2 Ondersteunen van gezondheid en welbevinden (vb. concentratiemoeilijkheden, ADHD, ASS...)

- **MAG ETEN TIJDENS LES** De leerling mag wegens gezondheidsredenen **op voorschrift van een dokter** eten tijdens de les.
- **BEWEGING TOEGESTAAN** De leerling wordt enige activiteit/beweging toegestaan tijdens de lessen of leswissels **na akkoord van de leerkracht**.
- **STRESSBAL** De leerling mag een stressbal (of dergelijke) gebruiken, zolang dit de klas niet stoort.
- **TIME-OUT KAARTJE** De leerling krijgt een time-out kaartje en mag bij overprikkeling de les verlaten bij het tonen van deze kaart **en na akkoord van de leerkracht**. *Deze leerling mag zich na aanmelding bij het secretariaat begeven naar het rustlokaal (A11).*
- **DAGOVERZICHT UITSTAPPEN** De leerkracht biedt aan de leerling een dagoverzicht van uitstappen.
- **KLOKJE** De leerling werkt met een klokje of tijdslimiet om taken af te werken.
- **GELUIDSDEMPENDE HOOFDTELEFOON** De leerling mag een eigen geluidsdempende hoofdtelefoon. Op school zijn er ook enkele hoofdtelefoons voorhanden.
- **TOILETPASJE** De leerling krijgt een toiletpasje **om gezondheidsredenen**.
- **AANGEPASTE LESROOSTER** De leerling krijgt een aangepast lesrooster.
- **PSYCHO-EDUCATIE** **De leerlingen van een klas worden door de klassenleraar, leerling, ouder of professional ingelicht over gezondheidsmaatregelen voor een bepaalde leerling (psycho-educatie).**
- **ETEN IN RUSTIG LOKAAL** **De leerling mag tijdens de middag onder toezicht eten in een rustig lokaal.**

THEMA 3 Ondersteunen van taal (vb. taalzwakkeren, dyslexie, dysorthografie, dysfasie, STOS, anderstaligen, selectief mutisme...)

- **GEEN ONVOORBEREIDE SPREEKTAKEN VOOR DE KLAS** De leerling moet **geen onvoorbereide spreektaken** doen in de klas, **uitgezonderd voor leerlingen Moderne Talen**.
- **WOORDENLIJST OF STAPPENPLAN TOETSEN/EXAMENS** De leerling **van de eerste en de tweede graad** mag **voor afgesproken vakken** gebruikmaken van een **beperkte** woordenlijst met vaktermen, instructietaal of moeilijke woorden of stappenplannen tijdens toetsen en examens. **Liefst geeft de vakleerkracht hiervoor hulpkaarten die ze doorheen het jaar ook al gebruikten.**
- **VERTAALAPP Anderstalige leerlingen mogen** het online woordenboek of een vertaalapp gebruiken tijdens de les, toetsen en examens.
- **VOORLEESFUNCTIE IPAD** De leerling mag gebruikmaken van de voorleesfunctie van de iPad tijdens examens en toetsen.
- **TAALFOUTEN TELLEN NIET MEE** De taalfouten van een leerling tellen niet mee waar dit niet relevant is. De leerkracht duidt de fout wel aan.
- **FONETISCH VERBETEREN** Er wordt fonetisch verbeterd. De leerling mag het woord schrijven zoals het uitgesproken wordt, behalve daar waar een regel moet toegepast worden **of waar de woorden ingestudeerd moeten worden.**
- **ALINEA** De leerling mag gebruikmaken van de compenserende software Alinea **na overleg** en mag dus met een eigen laptop werken in de klas en tijdens examens in de zorgklas. **Er wordt wel verwacht dat leerlingen dit zelfstandig aanleren.**
- **MAG TEKSTEN TOETSEN/EXAMENS OP VOORHAND LEZEN** De leerling mag **afhankelijk van de doelstelling** langere teksten bij toetsen en examens vooraf inzien en lezen. Voor vreemde talen kan er gekozen worden om de teksten voordien in de klas te lezen.
- **SPREEKTAKEN INDIVIDUEEL BRENGEN OF OPNAME** De leerling mag **spreektaken individueel voor de leerkracht brengen of thuis opnemen en aan de leerkracht bezorgen.**

THEMA 4 Ondersteunen van rekenen (vb. rekenzwakken, dyscalculie, NLD...)

- **ZAKREKENMACHINE** De leerling mag een zakrekenmachine gebruiken.
- **HULPKAART** De leerling mag zelfgemaakte, **eenvoudige en beperkte** hulpkaarten gebruiken, **als deze doorheen het schooljaar door de vakleerkracht werden goedgekeurd**.

THEMA 5 Ondersteunen van motoriek (vb. DCD, dyspraxie, lichamelijke beperkingen...)

- FOTO VAN HET BORD De leerling mag **na overleg met de vakleerkracht** een foto nemen van het bord of van schema's, **op voorwaarde dat hij/zij tijdens de les actief meewerkt.**
- OEFENINGEN OP IPAD De leerling mag bepaalde oefeningen op de iPad maken in de les.
- EXAMENS OP COMPUTER IN ZORGKLAS De leerling mag taken en toetsen maken op de computer **en examens in de zorgklas.**
- LAPTOP De leerling mag gebruikmaken van een eigen laptop tijdens de les.

THEMA 6 Ondersteunen van cognitief sterke leerlingen

- ZELFSTANDIG LEERSTOF VERWERKEN De leerling mag sneller en zelfstandig de leerstof verwerken, **zonder de les te storen**.
- VERDIEPENDE OF VERBREDENDE OPDRACHTEN De leerling krijgt **na instemming van de leerkracht** verdiepende of verbredende opdrachten aangereikt.
- UITLEG GEVEN AAN DE KLAS De leerling mag zich **na overleg met de vakleerkracht** verdiepen in een onderdeel **waarin hij/zij geïnteresseerd is en relevant is voor de les** en uitleg geven aan de klas **indien hij/zij over de juiste vaardigheden beschikt**.

THEMA 7 Ondersteuning bij studie en studiemethode

- STUDIECOACH De leerling krijgt studieondersteuning van de studiecoach voor algemene tips rond leren en studeren (geen vakspecifieke tips).
- HUISWERKKLAS De leerling kan **na uitnodiging** ondersteuning krijgen bij het maken van hun huiswerk in de huiswerkklas. **Hier wordt geen vakspecifieke uitleg gegeven.**
- CONTROLE OP INVULLEN VAN ALLE VRAGEN TOETSEN:EXAMENS De leerkrachten van de tweede en derde graad controleren of alle vragen op een toets of examen zijn ingevuld door de leerling indien nodig (vb. zorgleerlingen, vroege afgevers...).
- INGEVULDE CURSUS ONLINE De leerkracht stelt de ingevulde cursus beschikbaar voor het examen **als de leerling voldoende inzet toont tijdens de les**. (Binnen basiszorg is dit een gunst van de leerkracht)
- MONDELINGE TOELICHTING TOETSEN/EXAMENS De leerling mag **indien dit organisatorisch lukt voor afgesproken vakken** mondelinge toelichting geven bij examens **en toetsen** indien nodig.
- ZORGKLAS EXAMENS De leerling kan examens afleggen in de zorgklas, waar extra **begeleiding** wordt voorzien.

Bronnen:

Horeweg, A. (z.d.). *Gedragsproblemen in de klas*. Geraadpleegd op 21 juni 2025, van <https://gedragsproblemenindeklas.nl/>

Prodia. (z.d.). *Diagnostische protocollen*. Geraadpleegd op 15 mei 2025, van <https://prodiagnostiek.be/diagnostische-protocollen/>

Project Talent. (2019, 8 juli). *Prodia protocol Cognitief sterk functioneren* [Webpagina]. Geraadpleegd op 15 mei 2025, van <https://www.projecttalent.be/thema/versnellen/documenten/721-prodia-protocol-cognitief-sterk-functioneren>

Van Overveld, K. (2014). Groepsplan gedrag: Werken aan positief gedrag in de klas. Bazalt.

Wentink, H., Hoogenboom, S., & Cox, A. (2009). *Leesonderwijs en leesbegeleiding voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS/ESM)*. In *Protocollen Leesproblemen en Dyslexie*. Geraadpleegd op 29 mei 2025, van https://dyslexiecentraal.nl/doen/materialen/leesonderwijs-en-leesbegeleiding-voor-leerlingen-met-een-taalontwikkelingsstoornis?utm_source=chatgpt.com